

SULTAN BİRİNCİ MAHMUD HAN

Hazırlayan: Özcan F. KOÇOĞLU
Çizen: Yüksel AKMAN

CAMLICA

SULTAN BİRİNCİ MAHMUD HAN

Doğum tarihi: 1696 (Hicri 1108)

Babası: Sultan İkinci Mustafa Han

Annesi: Saliha Sultan

Saltanatı: 1730-1754 (Hicri 1143-1168)

Vefat tarihi: 1754 (1168)

Kabri: İstanbul'da Yeni Cami yanında Turhan Valide Sultan Türbesi'ndedir.

Çocukları: Çocukları yaşamamıştır.

Çamlıca Basım Yayın / 149

SULTAN BİRİNCİ MAHMUD HAN

Hazırlayan: Özcan F. KOÇOĞLU

Çizen: Yüksel AKMAN

Genel Yayın Yönetmeni: Ömer Faruk YILMAZ

Editör: Osman DOĞAN - Raşit BAYKAL

Sanat Yönetmeni: Osman TURHAN

Tashih: Kemal ERKAN - Selman SOYDEMİR

Grafik Tasarım: Seyit BOR

Kapak Tasarımı: Sedat YAZILITAŞ

1.Baskı: İstanbul 2014

ISBN: 978-605-5101-57-2

Baskı ve Cilt: Fazilet Neşriyat ve Tic. A.Ş.

Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad. No: 52

Güneşli - Bağcılar / İST. Tel: 0212 657 88 00 (pbx)

Sertifika No: 16384

ÇAMLICA

İnciliçavuş Sok. No: 27 Kat: 1 Sultanahmet - İST.

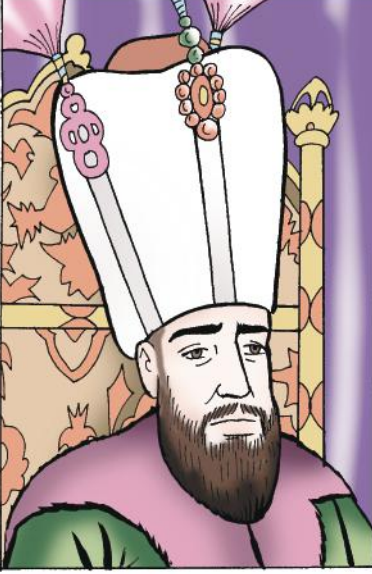
Tel-Faks: (0212) 512 41 01

www.camlicabasim.com - bilgi@camlicabasim.com

T.C. Kültür Bakanlığı Yayıncılık Sertifika No: 15732

© Bu eserin bütün yayın hakları Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.'ye aittir. İzinsiz yayımlanamaz.

SULTAN BİRİNCİ MAHMUD HAN, YIRMİ DÖRDÜNCÜ OSMANLI SULTANI VE SEKSEN SEKİZİNCİ İSLAM HALİFESİDİR.

SULTAN İKİNCİ MUSTAFA HAN'IN OĞLU OLUP, 1696 SENESİNDE SALİHA SULTAN'DAN EDİRNE'DE DÜNYAYA GELDİ.

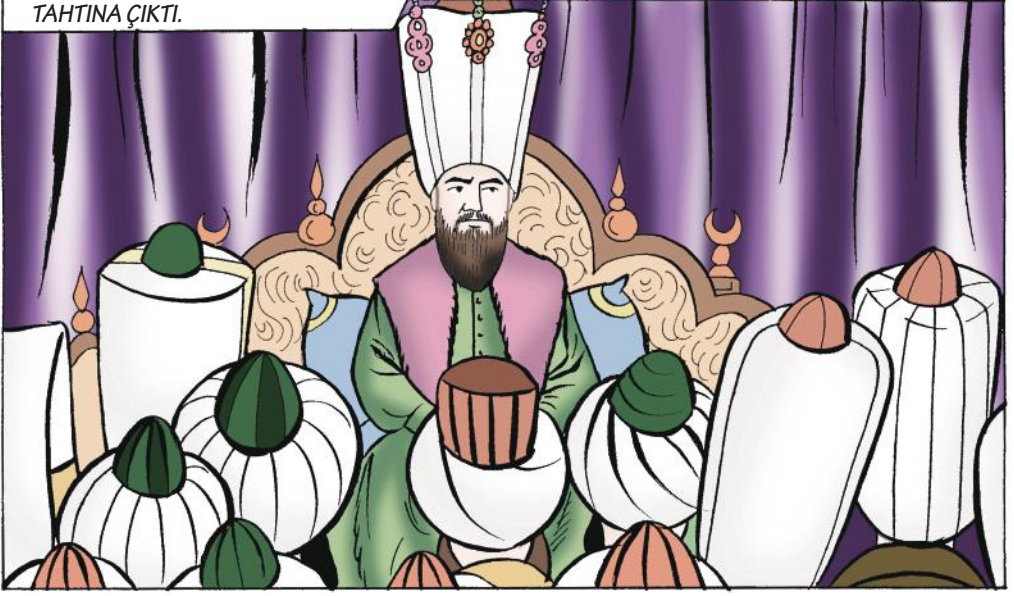

SULTAN MAHMUD HAN, BABASININ HOCASI ŞEYHÜLİSLAM FEYZULLAH EFENDİ'DEN DERS ALDI. DAHA SONRA ŞEHZADE HOCALIĞINA FEYZULLAH EFENDİ'NİN OĞLU İBRAHİM EFENDİ TAYİN EDİLDİ.

ŞEHZADELİĞİNDE, DİNİ VE ASKERİ TEKNİK İLİMLERİ ÖĞRENEREK YETİŞTİ. DEVLET İDARESİNDE VE ASKERLİK SAHASINDA TECRÜBELER KAZANDI. SULTAN MAHMUD HAN, BABASININ TAHTAN İNDİRİLMESİNDEN SONRA AMCASI ÜÇÜNCÜ AHMED HAN TARAFINDAN İSTANBUL'A GETİRİLEREK TOPKAPI SARAYI'NDA BİR DAİREYE YERLEŞTİRİLDİ. YETİŞTİRİLMESİNE BÜYÜK ÖNEM VERİLDİ.

ÜÇÜNCÜ AHMED HAN, PATRONA HALİL AYAKLANMASI YÜZÜNDEN TAHTTAN ÇEKİLİNCE, ŞEHZADE MAHMUD, 2 EKİM 1730 TARİHİNDE OSMANLI TAHTINA ÇIKTI.

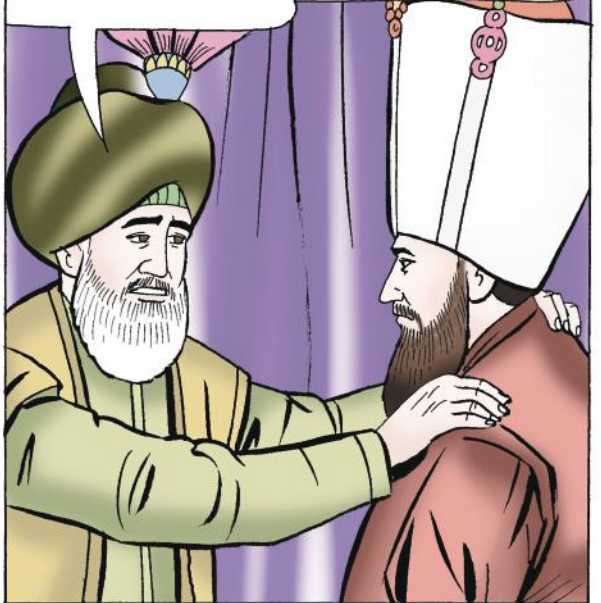
MAHMUD HAN TAHTA ÇIKTIĞINDA FİTNE ORTADAN KALKTI VE DÜNYA RAHATA KAVUŞTU.

SÖZLERİ HALK ARASINDA SÖYLENDİ.

AHMED HAN, SULTANLIĞI BİRİNCİ MAHMUD HAN'A BIRAKTIKTAN SONRA ONA ŞÖYLE NASİHAT ETTİ:

BAYRAĞI BUNDAN BÖYLE SANA EMANET EDERİZ! YÜCE ALLAH SALTANATINI MÜBAREK KILSIN. SALTANATINDA GURURLU OLMA.

SULTAN BİRİNCİ MAHMUD HAN DEVİRİ KRONOLOJİSİ

2 Ekim 1730: Sultan Birinci Mahmud Han pâdişâh oldu.

15 Kasım 1730: İhtilalci Patrona Halil ve etrafındakiler ortadan kaldırıldılar.

Aralık 1730: Şâir Nedim vefât etti.

28 Ocak 1731: İstanbul'da bir Arnavut ayaklanması oldu. Patrona Halil'in taraftarları olan bu isyâncılar yaklaşık 15 bin ölü vererek ortalıktan çekildiler.

30 Temmuz 1731: İranlılardan Kirmanşah geri alındı.

15 Eylül 1731: Kürican zaferi kazanıldı.

15 Kasım 1731: Urmiye (Rumiye) fethedildi.

4 Aralık 1731: Tebriz geri alındı.

10 Ocak 1732: Osmanlı-İran anlaşması yapıldı.

1733: İranlılar Bağdad'ı kuşattılsa da Osmanlılara yenildiler ve 30 bin ölü bırakarak kaçtılar.

1733: İran savaşının hızlanması, Nadir Şah'ın başarıları.

1733: Kefe Mukataası'nın, İstanbul Mukataası Kalemi ile birleştirilmesi.

1735: Bonneval Ahmed Paşa (Comte de Bonneval) nezaretinde Humbaracı Ocağı'nın kurulması.

1736: Osmanlı-Avusturya-Rus Savaşları.

1 Temmuz 1736: Sultan Üçüncü Ahmed Han vefât etti. Üçüncü Ahmed, 6 yıla yakın bir zaman önce tahttan indirilmişti ve Topkapı Sarayı'nın bir dairesinde mütevazı bir hayat yaşıyordu. Lâle Devri'nin bu ünlü hükümdarı, tam 27 yıl tahtta kaldıktan sonra, Patrona İsyânı sonunda yerini yeğeni Sultan Birinci Mahmud'a bırakmıştı. Oğullarından Üçüncü Mustafa ile Sultan Birinci Abdülhamid, sonradan pâdişâh olmuşlar ve Osmanoğulları, Birinci Abdülhamid'in neslinden devam etmişler.

1736: Abdullah b. Ebi Bekr b. Süleyman el-Maraşi'nin vefâtı.

17 Ekim 1736: Osmanlı-İran anlaşması yapıldı.

12 Kasım 1736: Kırım hanı Ruslara karşı zaferler kazandı.

4 Ağustos 1737: Bosna Vâlisi Hekimoğlu Ali Paşa Avusturyalılara karşı Banyaluka zaferini kazandı.

15 Ağustos 1738: Yeğen Mehmed Paşa Orsova'yı fethetti.

22 Temmuz 1739: Hacı İvaz Paşa Avusturyalılara karşı Hisarcık zaferini kazandı.

19 Ağustos 1739: Hotin Kalesi Rusların eline geçti.

1 Eylül 1739: Belgrad geri alındı.

18 Eylül 1739: Avusturya ve Rusya ile Belgrad Anlaşması yapıldı.

1739: Rus tüccarlarına Karadeniz hariç olmak üzere, Osmanlı suları ve topraklarında ticaret hakkı tanınması.

1742: Ömer Şifâi'nin vefâtı.

29 Mayıs 1743: İran hükümdârı Nâdir Şah Osmanlıların Irak sınırını geçerek saldırdı. Nâdir Şah, Osmanlılardan Şiiliğin hak mezhep olarak kabulünü istedi.

Osmanlı pâdişâhı bir ilim adamını İran'a gönderdi. Osmanlı âlimi Şiiliğin yanlışlığını isbat etti. Nâdir Şah bunu ilan ettiyse de sonradan öldürülünce bu teklifi yarıda kaldı.

1743: Nâdir Şah Musul'u kuşattı.

1744: Nâdir Şah Kars'ı kuşattı ise de kuşatmayı kaldırmak durumunda kaldı.

1745: Osmanlı ordusu Kağaverd'de Nâdir Şah (İran) kuvvetlerine karşı yenildi.

1746: Osmanlı-İran (Avşar) anlaşması yapıldı.

1747: Humbaracıbaşı Bonneval Ahmed Paşa'nın vefâtı.

1747: Matbaanın kurucusu İbrahim Müteferrika'nın vefâtı.

1748: Avlonya ve Eğriboz mukataalarının Bursa Mukataası Kalemî'ne katılması.

1748-1755: İstanbul'da Birinci Mahmud ve Üçüncü Osman tarafından Nuruosmaniye Camii'nin inşa ettirilmesi.

1750: İstanbul'da büyük bir yangın oldu. Büyük çarşılar yandı. Sultan Mahmud Han, bu yanan çarşıları kendi parasıyla yeniden yaptırdı.

30 Temmuz 1752: İstanbul ve Trakya mıntıkasında deprem oldu. Edirne'de büyük câmilerin minâreleri ve kubbeleri yıkıldı. Trakya günlerce sallandı.

3 Eylül 1754: İstanbul'da bir deprem oldu ve 2 dakika sürdü.

13 Aralık 1754: Sultan Birinci Mahmud Han cuma namazından çıkıp saraya giderken fenalaşarak vefât etti. Vefâtında 58 yaşında idi. Yeni Câmî yanındaki türbeye defnedildi. Yerine kardeşi Sultan Üçüncü Osman pâdişâh oldu.